

Tłusty czwartek.

Tłusty czwartek to święto znane każdemu Polakowi. To dzień, w którym nie liczymy kalorii i zajadamy się przepyszными pączkami, faworkami i innymi słodkościami. Jednak nie każdy wie, skąd wywodzi się to święto i jak dawniej obchodzono je w naszym kraju. Okazuje się, że historia tłustego czwartku jest niezwykle ciekawa i sięga nawet starożytnego Rzymu, dlatego postanowiliśmy wam ją dzisiaj przybliżyć.

- Tłusty czwartek obecnie świętujemy, zajadając się pączkami, faworkami i innymi słodkościami
- Historia tego święta sięga starożytnego Rzymu, kiedy to obchodzono odejście zimy i nadejście wiosny
- Zwyczaj jedzenia pączków w tłusty czwartek pojawił się w Polsce już w XVI/XVII w., ale początkowo spożywano je w zupełnie innym wydaniu
- W Małopolsce niegdyś świętowano combrowy czwartek, z czym związana jest krakowska legenda

Tłusty czwartek jest obchodzony nie tylko w Polsce, ale również w innych krajach na wiele sposobów. Świętowaniu towarzyszą przeróżne zwyczaje, a także inne smakołyki i niekoniernie wszędzie są to słodkości.

Tradycyjne przysmaki kiedyś i dziś

W Polsce tradycyjnie najpopularniejszym przysmakiem w tłusty czwartek jest oczywiście pączek. Z marmoladą, bitą śmietaną, lukrem, czekoladą - dowolność jest ogromna. Popularnością w tym dniu cieszą się także faworki, zwane również w niektórych regionach chrustem lub chruścikami.

Tradycja zajadania się słodkościami w tłusty czwartek trwa od wielu lat, a wskazuje na to, chociażby staropolskie przysłowie:

"Powiedział Bartek, że dziś tłusty czwartek, a Bartkowa uwierzyła, dobrych pączków nasmażyła".

Okazuje się jednak, że dawniej na polskich stołach również pojawiały się pączki, jednak w zupełnie innym wydaniu niż dzisiaj. Wówczas nadziewano je słoniną, boczkiem i mięsem, a przekąskę obficie zapijano wódką.

Historia tłustego czwartku zapoczątkowana w Rzymie

Geneza tłustego czwartku sięga starożytności, kiedy to świętowano odejście zimy i nadejście wiosny. Pączki były znane w starożytnym Rzymie i spożywano je podczas obchodów przełomu zimowo-wiosennego. Jednak początkowo nie były one przygotowywane na słodko.

W Polsce zwyczaj jedzenia pączków, zwanych wówczas pampuchami, zadomowił się na stałe w XVII w., głównie w miastach i dworach. Na wsiach tłusty czwartek zaczęto obchodzić pod koniec XIX w. Przyjęło się, że jeśli ktoś w tłusty czwartek w ogóle nie zje pączka, nie będzie się mu wiodło.

W Polsce tłusty czwartek obchodzimy w ostatni czwartek przed Wielkim Postem, czyli 52 dni przed Wielkanocą. Ten dzień rozpoczyna ostatni tydzień karnawału i znany jest również zapustami czy mięsopustem. Święto jest ruchome, a jego data zależy od daty Wielkanocy.

Specyficzny tłusty czwartek w Małopolsce

Dawniej w Małopolsce tłusty czwartek nazywano combrowym czwartkiem. Legenda głosi, że nazwa ta wywodzi się od nazwiska żyjącego w XVII w. burmistrza Krakowa o nazwisku Comber. Prawdopodobnie była to fikcyjna postać człowieka złego i surowego dla kobiet mających swoje kramy i handlujących na krakowskim rynku.

Okrutny burmistrz miał umrzeć w tłusty czwartek. Właśnie z tego powodu w każdą rocznicę śmierci, przekupki na targu urządzały tańce i huczne zabawy. Podczas świętowania na rynku kobiety zaczepiały przechodzących mężczyzn, których zmuszały do tańca lub do oddawania wierzchniej odzieży w zamian za krzywdy, jakie wyrządził Comber.